

İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Değerlendirme Süreci İle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi

Determination the Views of Primary School Students about the Evaluation Process of Physical Education Course

Araştırma Makalesi

Züleyha AVŞAR

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ÖZ

Çalışmanın amacı, ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinin değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Bursa İli Nilüfer İlçesi'ndeki farklı okullarda öğrenim görmekte olan ve tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 52 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. 52 ($n_{kız} = 33$, $n_{erkek} = 19$) öğrenci aracılığı ile 21 beden eğitimi öğretmenin ders içi değerlendirme yaklaşımları incelenmiştir. Araştırmanın verileri, üç adet açık uçlu soru içeren anket aracılığı ile toplanmıştır. Veriler nitel araştırma tekniklerinden içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin, öğrencilerin sadece devinşsel alanla ilgili kazanımlarını değerlendirdikleri, duyuşsal ve bilişsel alanla ilgili kazanımlarını ise değerlendirmedikleri; değerlendirme tekniği olarak beceri testlerine ağırlık verdikleri, bunun yanında fiziksel uygunluk testleri, öğrenci ürün dosyaları, tutum ölçekleri, akran, grup ve öz değerlendirme gibi teknikleri hemen hemen hiç kullanmadıkları belirlenmiştir. Öğrenciler değerlendirme esna-

ABSTRACT

The purpose of the study is to determine the elementary school students' views about the evaluation process of physical education course. The study was conducted with the participation of 52 ($n_{girls} = 33$, $n_{boys} = 19$) students randomly chosen from those who studying at 8th grades in Nilüfer district, Bursa province. Through the 52 students 21 physical education and sports teachers' evaluation approaches were examined. The students were asked to answer three open-ended questions and content analysis method was used to analyze the data. As a result it is seen that physical education teachers evaluate the only psychomotor achievements of students; they do not evaluate cognitive and affective achievements. Physical education teachers mostly use the skill tests to evaluate but they almost do not use fitness tests, student product files, the attitude scales, peer, group and self-assessment techniques. Students wish to teacher being in neutral act during the evaluation; and they wish the teacher perceive themselves as individuals. As research findings it

sında öğretmenin tarafsız davranmasını ve kendilerini bir birey olarak algılamasını istemektedirler. Araştırma bulgularına dayanarak görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerine yönelik değerlendirme yöntem ve teknikleri ile ilgili hizmet içi eğitim kursları düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Beden eğitimi dersi, Değerlendirme

Key Words

Physical education course, Assessment

GİRİŞ

Öğretim süreci dersin amaçları, içeriği, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme öğelerinden oluşur. Öğretim sürecinin başarısı, bu öğelerin birbirleriyle ilişkisini kesmeden, nitelikli bir şekilde planlanmasına bağlıdır (Senemoğlu, 2004). Bu öğelerden ölçme ve değerlendirme, öğretimin istenen başarıya ulaşım ulaşımadığını belirlemek amacıyla yapılır (Senemoğlu, 2004; Demirel, 1999). Ölçme-değerlendirme süreci her ne kadar en son yapılır gibi görünse de aslında bir sonraki aşamanın da başlangıcı konumdadır. Dolayısıyla, eğitim öğretim sürecinin bir parçası olan ölçme ve değerlendirmenin amacı eğitim kalitesinin ölçülmesi ve iyileştirilmesidir (Linn, 1995). Nunan (1988) ölçme değerlendirmeyi aşağıdaki gibi tanımlamaktadır: **“Öğrenci kazanımlarını yargıladığımız süreç... ve öğrencilerin dersin amaçlarını ne derece yerine getirebildiğini ölçmeye dönük işlemlerdir.”** (s.118).

Beden eğitimi dersi genel eğitimin bir parçasıdır. Beden eğitimi dersi öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum önünde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik geliştirmelerine yardımcı olur. Beden eğitimi derslerinde kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının değerlendirilmesi gerekir (Başoğlu, 1995). Bu değerlendirmenin bir çok ilköğretim dersinde olduğu gibi kağıt kalem sınavları ile yapılması mümkün değildir. Beden eğitimi dersinde değerlendirme çok daha farklı yöntemlerle yapmak zorundadır. Çünkü kağıt-kaleme dayalı sınavlar beden eğitimi dersi amaçlarına ne derece ulaşıldığını belirlemek için yeterli değildir. Yeni ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programında da beden eğitimi

is suggested to organize in service training courses about evaluation methods for physical education teachers.

dersinde fiziksel, devinışsel, bilişsel, duyuşsal ve toplumsal gelişim alanlarındaki kazanımların ölçülmesinin ve değerlendirilmesinin gerekliliğinden bahsedilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, [MEB], 2006a). Bu gereklilik beden eğitimi öğretmenlerinin farklı türdeki ölçme araçlarını bilmelerini ve kullanmalarını gerekli kılmaktadır.

Beden eğitimi dersinde öğrencinin sadece fiziki yeteneklerinin ölçülerek not verilmesi, kişinin sadece bedensel gelişimiyle ilgili verileri ortaya koyacaktır. Oysaki zihinsel, duyuşsal ve sosyal yönlerden sağlıklı ve dengeli bir gelişim, beden eğitimi ve sporun başta gelen amaçlarından. Bu alanlarla ilgili bilgi ve becerilerin gelişimi de değerlendirilerek öğrenciye not verilir. Ancak değerlendirmede, not bir amaç değil, eğitim süreci içinde bir araç olarak ele alınır. Ayrıca değerlendirme yapılırken öğrencilerin ders dışındaki tüm etkinlikleri göz önüne alınmalıdır (Baykul, 2000).

Öğrenci merkezli anlayışa göre de öğretme ve öğrenmenin etkililiği öğrencilerin öğrenme sürecine ve bu süreç içerisinde kendilerine olan bakış açısına bağlıdır (Haris, 1997; McNamara ve Deane, 1995; Nunan, 1988). Eğer öğretme-öğrenme sürecinde öğrencinin fikirlerine başvurulacaksa, ölçme ve değerlendirme de bu sürecin bir parçası olduğu için bu aşamada da öğrenci fikirleri dikkate alınmalıdır (Oskarsson, 1981). Bu durum öğrencilerin motivasyonunu artıracak gibi kendi öğrenmelerinde meydana gelen eksikliklerin nedenlerini daha iyi anlamalarına ve bu eksiklikleri daha kolay tamamlamalarına yardımcı olacaktır.

Ülkemizde beden eğitimi ve spor alanında ölçme ve değerlendirme konulu çalışma sayısının çok

sınırlı olduğu Demirhan (2009) tarafından da belirtilmiştir. Yapılan sınırlı sayıdaki çalışmada ise beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme değerlendirme materyali hazırlama ve bu materyalleri kullanma konusunda yetersiz kaldıkları (Temel, 2009); öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin bazı değişkenlere göre değiştiği (Tekin ve Taşkın, 2009; Yılmaz ve Gündüz, 2008) ve beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme değerlendirme konusunda hizmet içi eğitim almadıkları (Yılmaz ve Gündüz, 2008) belirlenmiştir.

Bu fikirden hareketle araştırmada, beden eğitimi dersi değerlendirme sürecinde beden eğitimi öğretmenlerinin ne gibi uygulamalar yaptığı, bu uygulamaların doğru ve yanlış yönleri ve neler yapılması gerektiği ilköğretim öğrencilerinin fikirlerini dayanarak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Grubu: Araştırmanın çalışma grubunu Bursa İli Nilüfer İlçesi'ndeki tesadüfi örneklem yolu ile belirlenen ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan ve yine tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 52 ($n_{kız} = 33$, $n_{erkek} = 19$) sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. 52 öğrenci aracılığı ile 21 beden eğitimi ve spor öğretmeninin ders içi değerlendirme yaklaşımları incelenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin 33'ü (%63) kız, 19'u (%37) erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Bu araştırmanın verileri üç adet açık uçlu soruyu içeren bir anket aracılığı ile toplanmıştır. Bu sorular şu şekildedir.

1. Beden eğitimi öğretmeniniz beden eğitimi dersindeki başarınızı nasıl değerlendiriyor? Açıklayınız.
2. Bu değerlendirmeyi doğru buluyor musunuz? Neden?
3. Sizce beden eğitimi dersindeki başarınız nasıl değerlendirilmelidir?

Araştırmacı tarafından hazırlanan soruların cevabının önceden kestirilebilir ve kısa cevaplara neden olabilecek türden olmamasına dikkat edilmiştir. Soruyu cevaplamaları için öğrencilere 45 dakika süre verilmiştir. Gerçek görüşlerini belirtmekte zorlanmamaları için isimlerini yazmak zorunda olmadıkları, bunun bir sınav olmadığı ve bir araştırmada kullanılmak üzere kendilerinin görüşlerine başvurulduğu araştırmacı tarafından açıklanmıştır. Öğrenciler cevaplarını sınıf ortamında ve birbirleriyle etkileşimlerinin olmadığı bir ortamda cevaplamışlardır.

Verilerin Toplanması: Üç adet açık uçlu soruyu içeren anket araştırmacı tarafından öğrencilere dağıtılmış ve yine araştırmacı tarafından cevaplar için belirlenen süre sonunda toplanmıştır.

Verilerin Analizi: Verilerin analizinde kodlamaya dayalı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Elde edilen nitel veriler frekans ve yüzdeleri belirtilerek nicelleştirilmiştir. Verilerin analizinde cinsiyet farkı incelenmemiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Öğrencilerin araştırma sorularına verdikleri cevapların (beden eğitimi öğretmenin değerlendirme yaklaşımları, öğrencinin değerlendirme yaklaşımları ile ilgili görüşleri, öğrenci görüşlerine göre değerlendirmenin nasıl yapılması gerektiği) frekans (f) ve yüzde (%) değerleri gösterilmiştir.

Öğrencilerin araştırma sorusuna verdikleri cevaplardan toplam 21 görüş çıkartılmıştır. Bu görüşler farklı öğrenciler tarafından toplam 279 kez tekrar edilmiştir. Verilen cevaplardan öğrencilerin en çok gözlemlenerek (%18.63) ve dersin sonunda öğretilenlerin yapılması istenerek (%15.41) değer-

Tablo 1. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı

Kız		Erkek		Toplam	
n	%	n	%	n	%
33	63	19	37	52	100

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Beden eğitimi öğretmeniniz beden eğitimi dersindeki başarınızı nasıl değerlendiriyor? Açıklayınız" sorusuna verdikleri cevabın içerik analizi sonuçları

	f	%
Dersteki Durumumuzu Gözlemleyerek	52	18.63
Ders Sonunda Öğrettiklerini Yaptırarak	43	15.41
Okul Takımında Olma Durumumuza Bakarak	31	11.11
Not vererek	27	9.67
İyi Bir Öğrenci Olmamıza Bakarak	24	8.6
Diğer Derslerde Başarılı Olma Durumumuza Bakarak	18	6.45
Sportif Hareketleri Doğru Yapıp Yapmadığımızı Bakarak	17	6.09
Derse Eşofmanla Gelmemize Bakarak	14	5.01
Sevdiği Öğrencilerden Olmamıza Bakarak	9	3.22
Sportif Etkinliklere Katılma Durumumuza Bakarak	8	2.87
Beden Eğitimi Dersine Olan İlgimize Bakarak	7	2.5
Ev/Araştırma Ödevi Vererek	6	2.16
Uzun Boylu Olmamıza Bakarak	6	2.16
Velilerimizle Konuşarak	5	1.8
Bilmiyorum	3	1.08
Arkadaşlarımın Beni Değerlendirmesine Bakarak	3	1.08
Değerlendirmiyor	2	0.72
Derste koşup koşmadığımızı bakarak	1	0.36
Arkadaşlarımızın başarısına göre	1	0.36
Yazılı sınav yaparak	1	0.36
Sözlü sınav yaparak	1	0.36
21	279	100

lendirildiklerini algıladıkları görülmektedir.

Öğrencilerin %27'si beden eğitimi öğretmenin değerlendirme yöntemini doğru bulduğunu belirtirken, %39'u doğru bulmadığını; %34'ü ise bu konuda bir fikri olmadığını belirtmiştir.

Araştırma sorusuna değerlendirme tekniğini

doğru buluyorum diyen öğrencilerin cevaplarından 6 görüş çıkartılmıştır. Bu görüşler 36 kez farklı öğrenciler tarafından tekrar edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenin değerlendirme tekniğini doğru bulmuyorum diyenlerin verdikleri cevaplardan ise 17 görüş çıkartılmıştır. Bu görüşler farklı öğrenci-

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi öğretmenlerinin değerlendirme tekniklerini doğru bulup bulmadıkları hakkındaki görüşleri

	f	%
Doğru Buluyorum	14	27
Doğru Bulmuyorum	20	39
Kararsızım/Fikrim Yok	18	34

Tablo 4. Öğrencilerin değerlendirme tekniklerinin doğruluğunun ya da eksikliğinin nedenleri ile ilgili görüşlerinin içerik analizi

		f	%
Doğru buluyorum. Çünkü;	Öğretmen her şeyin en iyisini bilir	12	33.33
	Öğretmen öğretmelidir ve yapmamızı istemelidir	8	22.22
	Herkes hak ettiği notu alıyor	5	13.88
	Hak ettiğim notları alıyorum	7	19.45
	Öğretmenimi çok seviyorum	3	8.34
	Beden eğitimi dersini çok seviyorum	1	2.78
Toplam	6	36	100
Doğru bulmuyorum Çünkü;	Beden eğitimi dersinde başarılı değilim	17	13.82
	Öğretmenimiz adil değil	16	13
	Kız erkek ayrımı yapıyor (Erkekler lehine)	13	10.56
	Yetenekli değilim	13	10.56
	Öğretmen benimle derste ilgilenmiyor	11	8.94
	Derste eşit fırsatlara sahip değiliz	9	7.31
	Bu dersten aldığım not ortalamamı düşürüyor	8	6.51
	Hareketleri öğretmeden yapmamızı istiyor	7	5.69
	Bazı arkadaşlarım zaten önceden biliyor	5	4.07
	Öğretmen bizi notla korkutuyor	5	4.07
	Eleştirmiyor	5	4.07
	Derste benim sevdiğim sporlar yapılmıyor	4	3.25
	Yapamayınca ceza veriliyor	4	3.25
	Kız erkek ayrımı yapıyor (Kızlar lehine)	2	1.63
	İnsanların eşofman alma parası olmayabilir	2	1.63
	Öğretmenimden korkuyorum	1	0.82
	Beden eğitimi dersini sevmiyorum	1	0.82
Toplam	17	123	100

ler tarafından 123 kez tekrar edilmiştir. Öğretmenin değerlendirme tekniğini doğru bulan öğrenciler öğretmenin her şeyin en iyisini bilir (%33.33) ve öğretmen öğretmelidir ve yapmamızı istemelidir (%22.22) görüşlerine öncelik verirken; öğretmenin değerlendirme tekniğini doğru bulmayan

öğrenciler beden eğitimi dersinde başarılı değilim (%13.82) ve öğretmenimiz adil değil (%13) görüşlerine öncelik vermişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenciler beden eğitimi dersinizin nasıl değerlendirilmesini istiyorsunuz sorusuna 21 görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Sizce beden eğitimi dersindeki başarınız nasıl değerlendirilmeli?" sorusuna verdikleri cevabın içerik analizi sonuçları

	f	%
Kız-erkek ayrımı yapmamalı	32	12.16
Öğretmen gözlem yapmalı	28	10.64
Notu kıt olmamalı/Bol not vermeli	20	7.6
Bağırmmalı	19	7.22
Sınıf içi davranışlarımızı da göz önüne almalı	17	6.46
Eleştirmeli	17	6.46
Okul takımlarında oynayanlara daha yüksek not vermeli	14	5.32
Ödevler vermeli	14	5.32
Küçük düşürücü konuşmamalı	13	4.94
Sadece yapabilmemize bakmamalı/Başka konulara da dikkat etmeli	12	4.56
Farklı spor dallarından değerlendirme yapmalı	12	4.56
Korkutmamalı	11	4.18
Sevdiği öğrencilere yüksek notlar vermemeli/Adil olmalı	11	4.18
Yeteneği olmayanları küçümsememeli/Saygılı davranmalı	9	3.43
Okul takımlarında oynayanlara daha yüksek not vermemeli	8	3.04
Geziler yapmalı	7	2.66
Öğrencinin dış görünüşüne önem vermemeli	5	1.9
Daha önceden bilenlerle hiç bilmeyenleri ayırt etmeli	5	1.9
Beden eğitimi dersini daha çok sevdirmeli	4	1.52
Değerlendirme yaparken bizim fikirlerimizi de sormalı	3	1.19
Grupça not vermemeli bireysel not vermeli	2	0,76
21	263	100

farklı öğrenciler tarafından 263 kez tekrar edilmiştir. Bu soruda özellikle öğretmen kız-erkek ayrımı yapmamalı (%12.16) ve öğretmen gözlem yapmalı (%10.64) görüşleri dikkat çekmektedir.

TARTIŞMA

Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler beden eğitimi öğretmenlerinin genellikle gözlemleyerek ve öğrettiklerini yapmalarını isteyerek değerlendirdiklerini belirtmektedirler. Yeni ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programında beden eğitimi öğretmenlerinin değerlendirme aşamasında yapması gereken öz değerlendirme,

akran değerlendirme, grup değerlendirme, tutum ölçekleri, kontrol listeleri, proje ve performans ödevleri, öğrenci ürün dosyaları neredeyse hiç kullanılmamaktadır. Bunun nedeni olarak öğretmenlerin yeni değerlendirme tekniklerini bilmemeleri ve sınıfların bazı teknikleri kullanmak için çok kalabalık olması olarak görülmektedir. Bu durum yani kalabalık sınıflar ve öğretmenlerin yeni ölçme-değerlendirme tekniklerini bilmemeleri sadece beden eğitimi öğretmenlerine özgü bir durum olarak algılanmamalıdır. Yapılan bir çok çalışmada farklı branş öğretmenlerinde de aynı sorunlarla karşılaşmıştır (Adı-

yaman, 2005; Arık, 2006; Erdemir, 2007; Eytmiş, 2007; Güneş, 2007; Kanatlı, 2008). Yılmaz ve Gündüz (2008) tarafından yapılan çalışmada da beden eğitimi öğretmenlerinin, ölçme ve değerlendirme konularında ara sıra zümre içi ortak çalışmalar yaptıkları; öğrenci başarısını ölçerken öz değerlendirme, akran değerlendirme ve gurup değerlendirme gibi uygulamaları "hiç benimsemedikleri" ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin çoğunluğu (%39) yapılan ders içi değerlendirme uygulamalarını doğru bulmadığını belirtirken; oldukça yüksek oranda öğrenci ise (%34) bu konuda fikri olmadığını dile getirmiştir. Uygulamaları doğru bulmayan öğrencilerin genelde beden eğitimi dersinde başarılı olamayan ya da düşük notlar alan öğrenciler olması düşündürücüdür. Bu öğrencilerin değerlendirme sürecinde daha esnek olunması, farklı değerlendirme tekniklerine ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Bilindiği gibi beden eğitimi dersi bir uygulama dersidir (Hergüner ve diğ., 2002) ve her öğrenciden aynı performansı göstermesini beklemek doğru değildir. Bireysel farklılıkları da göz önüne alarak bazı öğrencilere ev ödevleri, araştırma ödevleri verecek onları bir şekilde de olsa sporun içine çekmek beden eğitimi öğretmenlerinin görevidir. Uygulamaları doğru bulmayan öğrencilerin %16'sı öğretmenin adil olmadığı; %13'ü ise öğretmenin kız-erkek ayrımı yaptığı şeklinde görüş belirtmişlerdir. Demirhan ve Çamur (2000) da yaptıkları çalışmada öğrencilerin beden eğitimi öğretmeninde görmek istedikleri ilk beş davranışı sırasıyla mesleki yeterlik, öğrenciden anlama, dersi ilginç hale getirme, sportmenlik ve öğrenci performansını değerlendirmede nesnellik olduğunu belirtmişlerdir. Koca ve diğerlerinin (2003) yaptıkları bir diğer çalışmada ise kız/erkek birlikte işlenen beden eğitimi derslerinde öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyinin eşit seviyede olmadığı, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla fiziksel etkinlik yaşantısına sahip olma fırsatı buldukları belirlenmiştir. Süreçte yaşanan bu durumun değerlendirme sürecine de yansdığı düşünülmektedir. Ayrıca eksik yaşantıya sahip öğrencilerin değerlendirme aşamasında kendilerini yetersiz hissetme oranları yüksektir. Burada beden eğitimi öğretmenlerinin hem

dersin uygulanması hem de öğrencinin değerlendirilmesi aşamalarında demokratik tutum sergilemelerinin gerekliliğinden bahsetmek gerekir. Beden eğitimi öğretmenleri hem ders içi uygulamalarında hem de dersin değerlendirme sürecinde öğrenciler arası ayrım gözetmeksizin eşit fırsatlar sağlamalı ve değerlendirmelerinde adil olmalıdır. MEB (2006b) tarafından hazırlanan "**Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri**" çalışmasında öğretmenin nasıl bir tutum sergilemesinin gerektiği "**Uluslara, bireylere ve inançlara karşı ayrımcılık yapmaz/Sınıf içi ve dışı etkinliklerde demokratik davranır**" ifadeleriyle yer almaktadır.

Son olarak öğrencilerin beden eğitimi dersinin değerlendirme sürecinde ne gibi uygulamalar yapılmalıdır? sorusuna ağırlıklı olarak öğretmenin kız-erkek ayrımı yapmaması gerektiği ya da dış görünüşü önemsememesi gerektiği gibi görüşler belirtildiği görülmektedir. Bazı öğrenciler, öğretmenin farklı ödevler vermesi gerektiğini, sadece değerlendirme esnasında değil bir dönem boyunca öğrencinin gelişim sürecini takip etmesi gerektiğini dolaylı da olsa belirtmişlerdir. Bu düşünceler öğrencilerin değerlendirme sürecinin bir parçası olma isteklerinin de dolaylı ifadesidir. Bu durumda öğretmenler öğrencileri öz değerlendirme ve akran değerlendirme gibi değerlendirme teknikleri ile sürecin içine katabilirler. Zaten tanımlarda da öz değerlendirmenin öğrencilerin kendi öğrenmeleri ve başarabildikleriyle ilgili yaptıkları yargılarla (Boud ve Falchikov, 1989; Klenowski, 1995); akran değerlendirmenin ise akran veya akranların birbirlerini değerlendirmeleri yoluyla sürece katılması (Falchikov, 1995; Topping, 1998) olarak belirtilmiştir. Bu konular ayrıca dünyanın gelişmiş ülkelerinin öğretim programlarının hemen hepsinde önemle üzerinde durulan konulardır (Bahar, 2006).

Araştırma bulgularına göre genel olarak öğrenci görüşlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin farklı değerlendirme teknikleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları, öğrencilerin bu durumdan rahatsız oldukları ve öğrencilerin değerlendirme sürecine katılmak istedikleri söylenebilir. Bu sonuçlara göre ise beden eğitimi öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitim programları hazırlanması, farklı değerlendirme tekniklerinin uygulamalı olarak öğretmen-

lere öğretilmesi, öğretmen adaylarının sisteme daha kolay uyumunu sağlamak amacıyla eğitim fakülterinde değerlendirme tekniklerine özgü ders sayısının artırılması önerilmektedir. Aynı çalışmanın öğretmen görüşlerine göre de yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Yazar Notu: Bu araştırma II. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu'nda poster bildiri olarak sunulmuştur.

Yazışma Adresi (Corresponding Address):

Züleyha Avşar
Uludağ Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
Görükle - 16059 BURSA
E-posta: zuleyha@uludag.edu.tr,
zuleyhaavsar@gmail.com

KAYNAKLAR

- Adıyaman Y.** (2005). İlköğretim 4., 6. ve 8. Sınıflarında Türkçe Dersine Giren Öğretmenlerin Ölçme-Değerlendirme Düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arik RS.** (2006). Ölçme Değerlendirme Alanında İlköğretim Öğretmenlerinin Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bahar M.** (2006). *Geleneksel Alternatif Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Başoğlu B.** (1995). Ankara İli Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Baykul Y.** (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme, klasik test teorisi ve uygulaması*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Boud D, Falchikov N.** (1989). Quantitative studies of student self-assessment in higher education: A critical analysis of findings. *Higher Education*, 18, 529-549.
- Demirel Ö.** (1999). *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirhan G.** (2009). *II. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu: Beden eğitiminde ölçme ve değerlendirme konusunda yapılan bilimsel araştırmaların incelenmesi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Demirhan G, Çamur H.** (2000). *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri I. Kongresi: Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları*. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Erdemir AZ.** (2007). İlköğretim İkinci Kademe Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Tekniklerini Etkin Kullanabilme Yeterliliklerinin Araştırılması (Kahramanmaraş Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eyitmiş NA.** (2007). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Tekniklerini Etkin Kullanabilme Yeterliliklerinin Araştırılması (Kahramanmaraş Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Falchikov N.** (1995). Peer feedback marking: Developing peer assessment. *Innovations in Education and Training International*, 32, 175-187.
- Güneş A.** (2007). Sınıf Öğretmenlerinin Kendi Algılarına Göre Ölçme ve Değerlendirme Yeterlilikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Harris M.** (1997). Self-assessment of language learning in formal settings. *ELT Journal*, 51(1), 12-20.
- Hergüner G, Arslan S, DüNDAR H.** (2002). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin okul deneyimi dersini algılama düzeyleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 1 (11). 30 Haziran 2009, egitimdergi.pamukkale.edu.tr/makale/say11/4-gulten%20herguner.pdf
- Kanatlı F.** (2008). Alternatif Ölçme Değerlendirme Teknikleri Konusunda Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Klenowski V.** (1995). Student self-evaluation processes in student-centered teaching and learning contexts of Australia and England. *Assessment in Education*, 2 (2), 145-163.
- Koca C, Güven B, Bulğu N, Demirhan G.** (2003). İlköğretim 8. sınıf kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ders ortamındaki beden yaşantıları. *Spor Bilimleri Dergisi*, 14(4), 162-174.
- Linn RI.** (1995). *Measurement and Assesment in Teaching* (7nci baskı). NJ: Merrill.
- McNamara MJ, Deane D.** (1995). Self-assessment activities: Toward autonomy in language learning. *TESOL Journal*, 5, 17-21.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2006a). *İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı (1-8. sınıflar)*. 23 Aralık

- 2008, http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/modules.php?name=Downloads&d_op=viewdownload&cid=74
22. MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2006b). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. Ankara: MEB Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü Yayınları.
 23. **Nunan D.** (1988). *The Learner Centered Curriculum*. Cambridge: CUP.
 24. **Oskarsson M.** (1981). Subjective and objective assessment of foreign language performance. (J Read, Ed.) *Directions in Language Testing* (s. 225-239) Singapore: Seameo Regional Language Centre.
 25. **Senemoğlu N.** (2004). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim-Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitapevi.
 26. **Tekin M, Taşkın Ö.** (2009). *II. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu: Beden eğitimi öğretmenlerini kendi algılarına göre ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin incelenmesi (Karaman İl Örneği)*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
 27. **Temel C.** (2009). *II. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu: İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin yeni öğretim programının ölçme değerlendirme bölümü ile ilgili görüşleri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
 28. **Topping K.** (1998). Peer assessment between students and in colleges and universities. *Review of Educational Research*, 68(3), 249-276.
 29. **Yıldırım A, Şimşek H.** (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
 30. **Yılmaz G, Gündüz N.** (2008). Ankara merkez ilköğretim okullarında görevli beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tekniklerinin uygulamasına ilişkin görüşleri. *Sportre-Beden eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VI (3), 12 Mayıs 2009, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/17/889/11169.pdf>